ВСП «БЕРДЯНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заст. директора
з навчальної роботи

_____ Ніколаєва І.В.
«__»_____20__ р.

Пакет інструкційних матеріалів навчальної практики «Екологічні маршрути»

для спеціальності 5.14010301

„Туристичне обслуговування”

Викладач ***_____Лифарь О.А.***

Розглянуто на засіданні циклової комісії економічних дисциплін та сфери

обслуговування

Протокол №___від «__»_____20__ р.

Голова комісії_____В.І. Шатохіна

2016

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 1

Тема заняття: **Екологічні маршрути міста та області. Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва.** Екскурсія по маршруту (м.Бердянськ)**.**

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах.;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв 'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Питання для закріплення вивченої теми:
   1.) Які види туризму ви знаєте?
   2.) Дайте визначення поняття «екологічний туризм», «екологічний маршрут».
   3.) Визначте мету «екологічних стежок».
   4.) Визначте особливості складання «екологічного маршруту».
2. Цільовий інструктаж в коледжі.(попередньо отримати завдання від викладача)
3. Екскурсія (Парк ім. П.П. Шмідта м. Бердянськ).
4. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об'єкта.
2. Описати туристичний об'єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об'єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об'єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв'язки впливу людини на природне середовище.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об'єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 2

Тема заняття: **Екологічні маршрути міста та області. Регіональні ландшафтні парки, дендрологічні та зоологічні парки.** Ландшафтний заказник "Заплава р. Берда"

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля заповідної зони, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах.;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний та сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Попередньо отримати завдання від викладача.

Учні-екскурсоводи отримують завдання:

- підготувати біологічний паспорт екологічної стежки (учні-біологи);
- створити екологічну карту стежки (учні-географи);
- вибрати місце для рухових екологічних ігор, змагань, підготувати їх тематику (фізкультурники);
- вивчити історичні події, що відбувалися поблизу (учні-історики);
- підготувати доповіді, вірші, загадки, прислів'я (учні-філологи).

2. Цільовий інструктаж в коледжі.
3. Екскурсія (Ландшафтний заказник "Заплава р. Берда").
4. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об'єкта.
2. Описати туристичний об'єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об'єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об'єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв'язки впливу людини на природне середовище.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об'єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 3

Тема заняття: **Екологічні маршрути міста та області. Пам'ятки природи та ботанічні сади.** Екскурсія по маршруту Оголовок Бердянської Коси -о. Дзендзик**.**

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний і сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Попередньо отримати завдання від викладача.

   Учні-екскурсоводи отримують завдання:

   - підготувати біологічний паспорт екологічної стежки (учні-біологи);
   - створити екологічну карту стежки (учні-географи);
   - вибрати місце для рухових екологічних ігор, змагань, підготувати їх тематику (фізкультурники);
   - вивчити історичні події, що відбувалися поблизу (учні-історики);
   - підготувати доповіді, вірші, загадки, прислів'я (учні-філологи).

2. Цільовий інструктаж в коледжі
3. Екскурсія (Оголовок Бердянської Коси -о. Дзендзик).
4. Обговорення екскурсії.
5. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об'єкта.
2. Описати туристичний об'єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об'єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об'єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв'язки впливу людини на природу.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об'єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання. При складанні звіту бажано використовувати власні фотографії.

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 4

Тема заняття: **Екологічні маршрути регіону. національні природні парки регіону.** Віртуальна екскурсія «Приазовський національний природний парк»
Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги;

виховна: виховувати екологічну культуру студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний і сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Розділитися на групи по 3-4 студента
2. Отримати завдання від викладача.
3. Розробка екологічних маршрутів.
4. Представлення своєї «екологічної стежки».
5. Оформлення звіту

Хід роботи.

Під час підготовки екологічної стежки студентам необхідно пам’ятати, що Під час екскурсії на екологічній стежці екскурсовод звертає увагу туристів на ландшафт місцевості, пропонує визначити екологічні фактори живої і неживої природи, умови існування рослин і тварин, пригадати визначення загально екологічних понять: угрупування, біоценози, біогеоценози (екосистеми), екологічні фактори, ланцюг живлення. З метою здійснення принципу практичності туристам пропонується скласти схему біоценозу, довести ознаки пристосованості організмів до існування в біогеоценозі.

Бажано не втомлювати туристів великою кількістю інформації і завдань. Важливо, щоб вони навчилися «читати» в природі хоча б найпростіші відомості про її екологічний стан, зміни, які в ній відбуваються. Необхідно знайти час для вільного споглядання, емоційного відпочинку.

Пройшовши екологічною стежкою, туристи на власні очі побачать корисний і шкідливий вплив людської діяльності на природу. Вони повинні усвідомити необхідність бережливого ставлення до природи, виховання екологічної культури.

Складену «екологічну стежку» необхідно оформити належним чином, з використанням фотографій та зображенням маршруту з усіма зупинками на географічній карті.

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 5

Тема заняття: **Екологічні маршрути регіону.** Екскурсія до біосферного заповідника «Асканія-нова»

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний і сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Попередньо отримати завдання від викладача.
2. Цільовий інструктаж в коледжі.
3. Екскурсія (біосферний заповідник «Асканія-нова»).
4. Обговорення екскурсії.
5. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об’єкта.
2. Описати туристичний об’єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об’єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об’єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв’язки впливу людини на природне середовище.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об’єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання. При складанні звіту бажано використовувати власні фотографії.

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 6

Тема заняття: **Екологічні маршрути регіону.** «Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила»

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний і сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Попередньо отримати завдання від викладача.
2. Цільовий інструктаж в коледжі.
3. Екскурсія («Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила»).
4. Обговорення екскурсії.
5. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об’єкта.
2. Описати туристичний об’єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об’єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об’єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв’язки впливу людини на природне середовище.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об’єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання. При складанні звіту бажано використовувати власні фотографії.

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТА

Практичне заняття № 7

Тема заняття: **Екологічні маршрути регіону.** Екскурсія по «Місцях сили» Бердянського району

Мета заняття:

навчальна: навчити учнів визначати екологічний стан окремих компонентів природи й довкілля лісопаркової зони міста, проводити прості спостереження, моніторинги; навчати застосовувати здобуті знання у реальних життєвих умовах;

виховна: виховувати екологічну свідомість студентів, любов до природи, дисциплінованість, інтерес до обраної професії;

розвиваюча: розвивати увагу, пам'ять, кругозір, професійну цікавість.

Методи: екскурсія.

Міжпредметні зв'язки: технологія туристичної діяльності, безпека туризму, георгафія, основи екології, екологічний і сільський туризм.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН: Інструкційні карти, блокнот для нотаток, олівці, лінійки, по можливості, біноклі.

Зміст роботи.

1. Попередньо отримати завдання від викладача.
2. Цільовий інструктаж в коледжі.
3. Екскурсія («Місця сили» Бердянського району).
4. Обговорення екскурсії.
5. Оформлення звіту.

Хід роботи.

Під час екскурсії необхідно знайти відповіді на наступні питання:

1. Історія створення та розвитку об’єкта.
2. Описати туристичний об’єкт (площа, місцезнаходження тощо)
3. Визначте флору досліджуваного об’єкту.
4. Визначте фауну досліджуваного об’єкту
5. Що ви навчилися розуміти в природі?
6. Обґрунтуйте причинно-наслідкові зв’язки впливу людини на природне середовище.
7. Запропонуйте правила поведінки в природі.
8. Запропонуйте заходи щодо покращення екологічної ситуації.
9. Що ви можете зробити, щоб змінити на краще стан виучуваних природних об’єктів?

Після екскурсії студенти повинні скласти звіт про екскурсію, який буде містити відповіді на ці питання. При складанні звіту бажано використовувати власні фотографії.